

Pædagogisk læreplan for Maria Mikkelsens Børnehus 2021/2022

Maria Mikkelsens Børnehus – Lille, men rummelig

Maria Mikkelsens Børnehus er en privat vuggestue og børnehave.

Den har til huse i en gammel herskabsvilla, der er praktisk og tidssvarende indrettet.

Den ligger idyllisk med legeplads lige ned til Slotssøen og for foden af Koldinghus.

Børnehuset har plads til max 17 vuggestuebørn og 35 børnehavebørn.

Vi tilbyder en struktureret pædagogisk ramme hvori barnet trygt kan vokse og udvikle sig,

Vi har nogle klare holdninger, en tydelig pædagogik og klassiske traditioner.

Her kan I "mærke" og se, at her er der voksne til stede og en ægte interesse for jeres barn.

Vi giver børnene tryghed og nærvær.

Mailadresser:

leder@mariamikkelsen.dk

bornehuset@mariamikkelsen.dk

vuggestuen@mariamikkelsen.dk

billerne@mariamikkelsen.dk

bierne@mariamikkelsen.dk

Personalet:

Leder: Lene Hansen.

Souschef: Pia Christensen

Bille-stuen: Pædagog Anne-Mette Schmidtsdorff og medhjælper Karin Terp

Bi-stuen: Pædagog Karina Ø. Lindmann og medhjælper Anne-Iben M. Hausted.

Vuggestuen: Pædagog Lene Hansen, Pædagog Anja Mews, Pædagog Sabrina Larsen (pt. på barsel), medhjælper Camilla S. K. Sørensen samt medhjælper Pia Christensen

Køkken: Kok Pia Kold

Rengøring: Gitte Dannerbugt

Pedel: Mirza Bilianovic

Vi kan have en eller to virksomhedspraktikanter tilknyttet børnehuset, ligesom vi kan have en medarbejder i løntilskud.

Bestyrelsen

Børnehusets bestyrelse består af 10 personer: to som er valgt uden en tilknytning til børnehuset og seks som er forældre, der er forældrevalgt, heraf to suppleanter.

Desuden er der en medarbejderrepræsentant samt lederen af Børnehuset.

Pædagogisk grundlag:

I børnehuset ser vi grundlæggende på barnets udvikling og læring, som en vekselvirkning mellem barnet og dets omverden.

Barnets læring opstår gennem dets egen fortolkning af de erfaringer det har gjort sig i sin deltagelse i sociale sammenhænge med og i dets omverden.

Her læner vi os op ad Lev Semonovitj Vygotskij's teori om Nuzo.

Zone for nærmeste udvikling:

Lev Vygotsky mener, at barnets udvikling og læring er socialt betonet.

Han mener, at barnets læring foregår i to omgange på forskellige niveauer.

Først på det relationelle niveau, hvor barnet oplever i samvær med andre, også kaldet det interpersonelle niveau.

Dernæst på det individuelle niveau, hvor barnet gør sig egne refleksioner og erkendelser, også kaldet det intrapersonelle niveau.

Vygotsky mener altså, at barnets udvikling skal ses som en social proces, hvori barnet er en aktiv medskabere af egen udvikling og læring. Han mener, at der er tale om to udviklingszoner. Den "aktuelle udviklingszone", som omfatter forskellige kompetencer, som barnet selv behersker.

Dernæst den "nærmeste udviklingszone", eller "zone for nærmeste udvikling", som omfatter de forskellige kompetencer barnet er i færd med at udvikle.

Pædagogens rolle, i form af støtte og vejledning, er her meget afgørende for barnets udvikling.

Pædagogen skal således have fokus på barnets udviklingsniveau, i forhold til en given kompetence, for at kunne yde barnet optimal støtte i dets udvikling. ¹

Vi mener, at følgende citat er meget sigende for denne teori: "(...) det, som barnet kan udføre i dag i samarbejdssituation, kan det udføre selvstændigt i morgen." ²

---

¹ Leg for sjov og alvor

² Jerlang, 2008

I Maria Mikkelsens Børnehus har vi følgende værdier:

Klar tale – respektfuld dialog

- Vi tilstræber at være tydelige i vores kommunikation og i vores forventninger til jer og jeres børn
- Vi er ikke konfliktsky, og kommer derfor gerne til jer med både ris og ros om stort og småt.
- I kan forvente klar tale, hvis der er problemer, men også når det går godt.
- Vi har valgt at sætte fokus på jeres barns behov og kompetencer.
- Vi har tid til en kort samtale om jeres barn.
- Der kan altid afsættes tid til en længere snak om jeres barn og dets trivsel - blot spørg efter en tid hos pædagogen på barnets stue.

Sundhed – kost – idræt

- I Maria Mikkelsens Børnehus har vi en holdning til den mad jeres barn spiser i Børnehuset.
- Vi spiser sundt og bruger kroppen hver dag, gerne ude i det fri.
- Vi har madordning.
- Der findes ikke søde sager i Børnehuset. Dette gælder også, når vi fejrer børnenes fødselsdage.
- Vi hjælper gerne med forslag og ideer til sund fødselsdagsmad i Børnehuset.
- Vi skaber gode rammer og en god stemning omkring måltiderne, og børnene hjælper med de praktiske opgaver i forbindelse med frokosten. Vi holder bordskik og børnene spiser med kniv og gaffel.
- Børnene tilbydes sund morgenmad, hvis de møder inden kl. 7.45, formiddagsmad, frokost og eftermiddagsmad.
- Vi er udenfor for at lege eller måske på en lille gåtur. Børnene får styrket deres motorik ved at bruge diverse legeredskaber bl.a. ude på legepladsen eller ved at bruge de grønne områder omkring Slotsøen.
- Børnehaven kan gå til gymnastik og dans.

Sygdom og renlighed

- Vi har et lavt sygefravær blandt både børn og personale og vi ønsker at holde en høj hygiejnestandard.
- Alle skal vaske hænder eller bruge sprit inden de går ind på stuerne
- Vi sørger for, at børnene vasker hænder før og efter spisning samt efter toiletbesøg.

Dannelse

- I Maria Mikkelsens Børnehus er der plads til forskellighed.
- Opstår der udfordringer som f.eks. mobning tager vi hånd om problemerne med det samme.
- Vi laver vennegrupper, hvor børnene ikke nødvendigvis er sammen med dem, de er vant til at være sammen med. Dette for at give dem en mulighed for at styrke deres sociale kompetencer og være i stand til at "se og være sammen med" andre børn end dem de oftest leger med.
- Det er personalets opgave at styrke og udvikle de venskaber, der kommer i Børnehuset, men det er også forældrenes ansvar, at styrke barnet i dets bestræben på at få disse venskaber.
- Vi vægter en god tone høj og forventer at både børn og voksne (personale og forældre) taler pænt til hinanden og om hinanden.
- Børnene må gerne bruge sproget på mange måder og derigennem også lære, hvad man siger og hvornår man bruger det.

Vi tilstræber;

-At børnene holder bordskik. F.eks. at vente med at spise til der siges værsgo, sidde rigtigt på stolen og tale stille og roligt med børnene, der sidder ved siden af.

-At børnene hjælper med praktiske gøremål på stuen og på legepladsen.

-At børnene lærer at tage hensyn til hinanden, at vente på hinanden og lytte til hinanden.

-At børnene kan give udtryk for det, hvis man ikke får hjælp af andre.

-At børnene lærer at passe på legetøjet, rydder op efter sig og stiller tingene på plads.

-At børnene lærer, at man ikke må slå, sparke, kradse m.m.

Tiden i børnehuset.....

Der sker mange tiltag her i børnehuset.

-Vi tager på lejr hvert år med alle børnehavebørnene.

-Vi kan tage på bustur et par gange om året.

-Vi sørger for at alle børn opnår skoleparathed – i samarbejde med forældrene.

-Vi tager på biblioteket, i Legeparken, Nicolai for Børn, skoven mm.

-Vi holder fastelavn, halloween, bedsteforældredag, luciadag mm.

-Vi går tit, når vi tager på tur og lærer derigennem noget om færdsel.

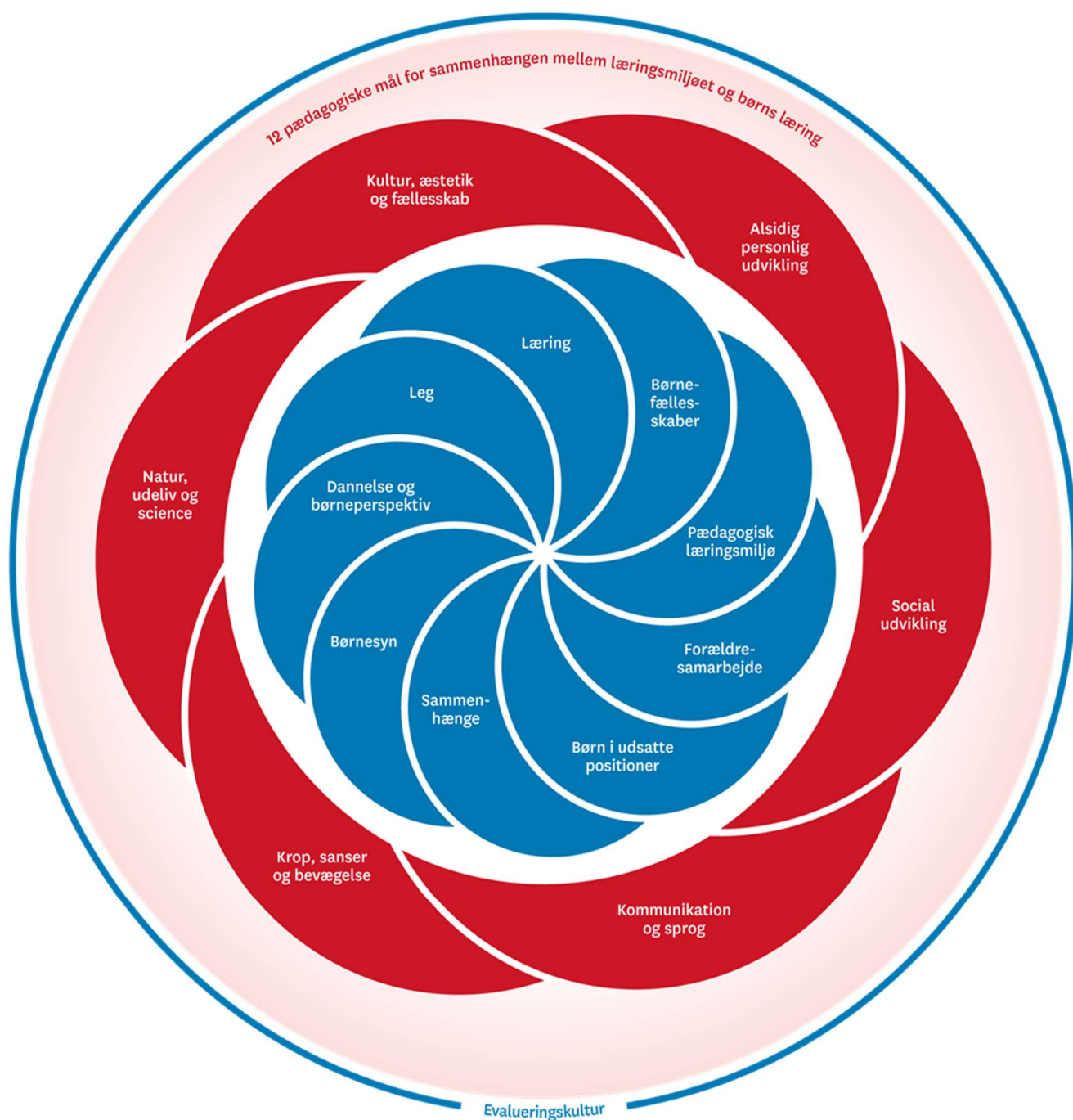
-Vi har en struktureret hverdag, som er synlig for alle gennem månedsplaner og mailkorrespondance til alle forældre.

Børnenes hverdag indeholder tilrettelagte aktiviteter, som giver mulighed for læring og meningsfulde oplevelser i overensstemmelse med læreplanerne.

Der sker en vekselvirkning mellem planlagte aktiviteter og aktivitet på barnets eget initiativ.

Den styrkede pædagogiske læreplan

Blomsten giver et overblik over Dagtilbudslovens bestemmelser for hvad den pædagogiske læreplan skal indeholde.

Børnesyn

At være barn har en værdi i sig selv. Børn skal ikke alene forberedes på at blive voksne, men også støttes og værdsættes i de første år.³

De pædagogiske personale skal være med til at understøtte det gode børneliv, forstået som et liv, hvor der er plads, tid og ro til at være barn, og hvor et nært og tillidsskabende pædagogisk personale giver barnet nærvær, omsorg og tryghed til at lære og udvikle sig.

Børn skal opleves grundlæggende som kompetente og selvstændige, samtidig med at børn har brug for omsorg, udfordringer, positive forventninger og tillid fra pædagogisk personale.⁴

Dannelse og børneperspektiv

Dannelse er en livslang proces, noget der sker hele livet.

Dannelse er noget der sker når vi hjælper og guider børnene ind i fællesskabet, når vi hjælper dem med at løse konflikter og når vi arbejder med deres selvhjulpethed.

Børn skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.

Det pædagogiske personale skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen skal være det grundlæggende, og der tages udgangspunkt i et børneperspektiv.

Uagtet barnets kulturelle baggrund tages der udgangspunkt i det enkelte barns behov. Herved skabes et rum, hvor børn etablerer venskaber på tværs af alder, køn og kultur hvilket også er medvirkende til at mobning forebygges.⁵

Leg

Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del igennem hele dagen.

Legen er grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling.

Legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet.⁶

Børns spontane og selvorganiserede leg skal både anerkendes og respekteres og gives betydelig plads i hverdagen.

Børnene lærer gennem legen at forhandle, indgå kompromisser og løse konflikter.

Det pædagogiske personale reflekterer løbende og vurderer, om det er nødvendigt at rammesætte lege, så alle børnene trives i legen, får mod på at prøve nye roller og sociale kombinationer af og har en oplevelse af at være med.⁷

---

³ Forarbejder til dagtilbudsloven §8 stk. 2

⁴ Master for en styrket pædagogisk læreplan

⁵ Forarbejder til dagtilbudsloven §7 stk. 1

⁶ Forarbejder til dagtilbudsloven §8 stk. 2

⁷ Master for en styrket pædagogisk læreplan

Læring

Læring sker hele tiden og hele livet, og noget der opstår gradvist, og indenfor barnets nærmeste udviklingszone.

Læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret. Børns læring fremmes af at turde at begå fejl, famle og slippe fantasien løs.

Det pædagogiske personale skal bruge børnenes interaktioner som pejlemærker for, om hensigten med aktiviteten kommer til udtryk eller om personalet skal justere sig og/eller ændre på aktiviteten, så alle børn oplever sig set og hørt.

Den viden personalet opnår om børnenes legeindhold og interaktion i gruppeaktiviteterne integreres i dagens andre aktiviteter.

På denne måde kan personalet justere sig og/eller ændre på rutinesituationerne, så læringsmiljøerne i løbet af dagen tilgodeser børnenes trivsel og udvikling.⁸

Børnefællesskaber

Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammerne for.

Relationer og venskaber er afgørende for at alle børn skal opleve at være en del af et fællesskab og blive respekteret og lyttet til.

Det pædagogiske personale skal skabe plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ, kan være aktivt deltagende og får mulighed for at prøve forskellige positioner på tværs af alder, køn, sociale- og kulturelle baggrunde.⁹

Pædagogisk læringsmiljø

Med et pædagogisk læringsmiljø forstås et miljø på baggrund af praksis, struktur, de fysiske rammer og børnegruppens størrelse samt normering.

Det pædagogiske læringsmiljø skal være til stede hele dagen.

Det betyder, at i forbindelse med børns leg, planlagte voksenstyrede aktiviteter, spontane aktiviteter og daglige rutiner som fx bleskift, frokost, oprydning, når børn tager tøj af og på mv. skal give børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det indebærer, at børnenes læring ikke er afgrænset til halvanden times pædagogiske aktiviteter om formiddagen, men finder sted hele dagen.¹⁰

Forældresamarbejde

Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.

Det pædagogiske personale skal være opsøgende i forhold til barnets hverdag i hjemmet.

Samtidig skal forældrene informeres om det nuværende aktivitetsforløb der fx kan omhandle temaerne 'kommunikation og sprog' eller 'Krop, sanser og bevægelse'.

---

⁸ Master for en styrket læreplan

⁹ Forarbejder til dagtilbudslovens §8 stk.2

¹⁰ Forarbejder til dagtilbudslovens §8 stk.3

Aktivitetsforløbet tager afsæt i den daglige rutine fx det, at barnet støttes i at tage tøj på og at der italesættes, guides og vejledes for at understøtte barnets selvhjulpethed og sproglige udvikling.¹¹ Denne viden kan forældrene benytte i hjemmet, for at skabe sammenhæng i de færdigheder der øves med barnet.

Børn i udsatte positioner

Det pædagogiske personale har i samarbejde med relevante fagprofessionelle, et ansvar for at støtte børn med forskellige udfordringer og sikre, at alle børn deltager i fællesskabet.

Det pædagogiske personale skal give børnene mulighed for, i et trygt og afgrænset pædagogisk læringsmiljø, at opleve og mestre en leg eller en aktivitet.

Samtidig får det pædagogiske personale mulighed for at understøtte børn i udsatte positioner, således de oplever at mestre fx en leg, på lige fod med de andre børn.¹²

Vi arbejder med tænkningen "zone for nærmest udvikling" i et rummeligt fællesskab efter princippet inklusion.¹³

Sammenhæng med børnehaveklassen

Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv. Det understøtter børns lyst til at lære og deres mod på nye oplevelser, hvilket også er elementer, der er centrale på tværs af dagtilbud og skole.

Det pædagogiske personale arbejder differentieret med aldersgrupper.

Derved er fokus på at børn på vej i skole får understøttelse i netop de områder, der skaber den bedst mulige overgang til børnehaveklassen.¹⁴

Inddragelse af lokalsamfundet

Det pædagogiske personale sørger for at inddrage lokalsamfundet i forbindelse med det pædagogiske læringsmiljø.

Det kan være biblioteket, museum, plejehjem, byens erhvervsliv eller lign.

Børnemiljø

Det pædagogiske personale skal overveje, hvordan man i det pædagogiske læringsmiljø, kan fremme et bedre børnemiljø.

Det fysiske børnemiljø kan f.eks. omhandle støjniveau, pladsforhold, lysindfald, garderobe osv.

Det psykiske børnemiljø kan f.eks. omhandle samspillet mellem børn og voksne, børnenes indbyrdes samspil samt børnenes sprogbrug.

Det æstetiske børnemiljø kan f.eks. omhandle stuens indretning og udsmykning, legepladsens omgivelser, og om det giver børnene lyst til at bevæge sig, udfolde sig, fordybe sig osv.¹⁵

---

¹¹ Forarbejder til dagtilbudslovens §8 stk.6

¹² Forarbejder til dagtilbudslovens §8 stk. 5

¹³ Hart, Susan (2020)

¹⁴ Forarbejder til dagtilbudslovens §8 stk. 6

¹⁵ Forarbejder til dagtilbudslovens §8 stk.7

De seks læreplanstemaer:

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.¹⁶

Det gør vi:

- Giver børnene en tryk ramme med en struktureret hverdag, hvori de kan udvikle og vokse både i forhold til sig selv og i samspillet med andre.
- Giver plads og tid til fri leg, hvor børn udvikler fantasi og tænkning.
- Lytter til det enkelte barn og dets behov.
- Vi er til stede og støtter i at håndtere forskelligheder og konflikter.
- Vi har daglige rutiner og faste ritualer, som understøtter tryghed og giver forudsigelighed.
- Vi støtter børnene i deres personlige udvikling og stimulerer mod, selvstændighed og selv-værd.
- De voksne er i børnehøjde, er nærværende og tilgængelige, de er den trygge base, som skaber tydelige rammer hvor der er plads til børnenes nysgerrighed og udvikling.
- Vi møder barnet hvor det er i sin udvikling.
- Vi gennemfører målrettede iagttagelser, skoleparathedstest mm.

---

¹⁶ §3 i Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.¹⁷

Det gør vi:

- Vi veksler mellem fri leg og styrede aktiviteter.
- Vi sætter børnene sammen i små grupper.
- Vi igangsætter fællesaktiviteter, hvor børnene oplever at skulle samarbejde om en fælles opgave.
- Vi opfordrer børnene til at hjælpe hinanden og lytte til hinanden og være opmærksom på hinandens humør.
- Vi lægger stor vægt på at hilse på hinanden og kende navne på alle i huset.
- Vi øver i at vente på tur.
- Vi bruger børnenes forskellige baggrund til samtaler og aktiviteter (sange, mad, flag, tøj).
- Vi deltager i byens aktiviteter og hjælper børnene til at kunne begå sig.

---

¹⁷ § 5 i Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer

- Vi hjælper børnene til at forstå betydningen af, at passe på de ting vi har i vores børnehus og vores omgivelser.
- Vi hjælper børnene til at finde løsninger på konflikter og forebygger mobning.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.¹⁸

Det gør vi:

- Vi læser højt og fortæller historier.
- Vi læser dialogisk læsning.
- Vi arbejder med rim og remser, drama.
- Vi synger meget.
- Samtaler i rundkreds om fælles opgaver der skal løses.
- Samtaler om forskellige sprog.
- Samtaler om fantasi og virkelighed.
- Samtaler om begreber og betydningen heraf.
- Vi hjælper børnene med at sætte ord på handlinger.
- Vi laver sprogtests.

---

¹⁸ §7 i Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer

---

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.¹⁹

Det gør vi:

- Vi tager på gåture, laver gymnastik og nogle gange tager vi til dans.
- Vi bruger dagligt tumlerummet og legepladsen.
- Vi laver aktiviteter der opfordrer til at løbe, klatre, springe mm
- Vi laver mange motoriske aktiviteter – at snurre, gynge, hoppe, hoppe ned fra noget, kravle op og under, gå på line, slå kolbøtter og trille
- Vi benytter os gerne af det materiale der hedder ”Rend og Hop med Oliver og Ida”, som er udarbejdet af KFUM’s idrætsforbund og Danmarks Idrætsforbund.
- Vi laver indimellem massage og afslapning.
- Vi har madordning hvor vi får sund og varieret mad. Her skal børnene smage på den mad der tilbydes.

---

¹⁹ §9 i Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer

---

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.²⁰

Det gør vi:

- Vi tager på ture i naturen, hvor der er tid til at fordybe sig i, hvad der fanger børnenes interesse.
- Vi indsamler naturmaterialer og bruger det kreativt.
- Vi sår og planter og indsamler bær og laver mad mm.
- Vi laver små forsøg af forskellige slags.
- Vi tager temaer op om naturen.
- Vi er ude i alt slags vejr.
- Vi finder krible-krable-dyr
- Vi er bevidste i forhold til miljø og skrald.

---

²⁰ §11 i Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer

---

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.²¹

Det gør vi:

- Vi præsenterer børnene for mange forskellige materialer og giver børnene mulighed for at eksperimentere.
- Vi besøger museer, kirker, går på bibliotek, ser teater, film og lytter til musik m.m.
- Vi tager på lejr i juni måned, med børnehavebørn og voksne med to overnatninger.
- Vi tager udgangspunkt i det enkelte barns potentialer og kompetencer.
- Vi bruger børnenes kulturelle baggrund som afsæt for samtale og aktiviteter f.eks. lege, kreativitet, sange.
- Vi pynter op til forskellige højtider og laver udstillinger bla. i butikker og på biblioteket.
- Vi har samarbejde med forskellige skoler og uddannelsesinstitutioner.

---

²¹ § 13 i Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer

---

Evalueringsskultur

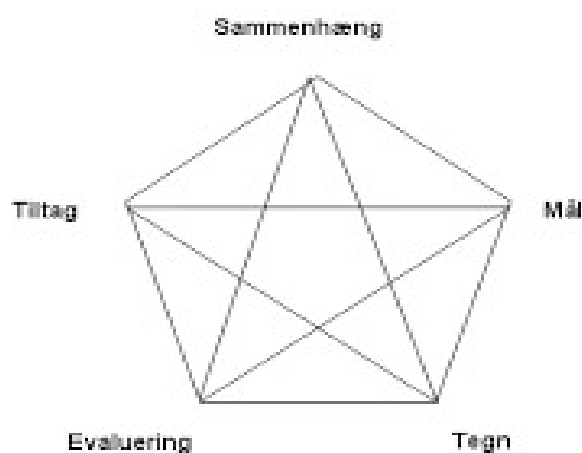

SMTTE - modellen:

SMTTE er en didaktisk model, som kan bruges i det pædagogiske arbejde med målsætning, dokumentation og evaluering.

SMTTE består af fem elementer: Sammenhæng, Mål, Tegn, Tiltag og Evaluering.

Elementerne er afhængige af hinanden og indbyrdes forbundet.²²

- **Sammenhæng** Hvad er vilkårene og hvor er vi lige nu?
- **Mål** Hvad vil vi gerne opnå?
- **Tegn** Hvordan kan vi se, at vi er på vej mod målet?
- **Tiltag** Hvilke handlinger eller aktiviteter skal vi igangsætte for at nå vores mål?
- **Evaluering** Næede vi vores mål? Hvorfor eller hvorfor ikke?

---

²² Frode Boye Andersen, 2000

Vi har her i huset udarbejdet nedenstående skema, som tager udgangspunkt i SMTTE – modellen. Den vil vi bruge, når vi planlægger og evaluerer på vores læreplaner.

<p>Tema:</p> <p>Børnegruppe:</p> <p>Tidsperiode:</p>	<p>Alsidig personlig udvikling</p> <p>Social udvikling</p> <p>Kommunikation og sprog</p> <p>Krop, sanser og bevægelse</p> <p>Natur, udeliv og science</p> <p>Kultur, æstetik og fællesskab</p>
<p>Pædagogiske læringsmål:</p>	
<p>Konkrete initiativer:</p>	
<p>Tegn på læring</p> <p>(de "tegn på læring " som vi forventer at se hos børnene).</p>	
<p>Læringsmiljøer:</p> <p>(hvilke indsatser har vi fokus på i forhold til det gode læringsmiljø)</p> <p>Hvordan kan vi fremme et bedre børnemiljø?</p>	

<p>Hvordan er barnets muligheder for at trives, lære, udvikle sig og møde dannelse?</p>	
<p>Hvordan understøtter vi det gode børneliv?</p>	
<p>Hvad gør vi for at fremme forældresamarbejdet?</p>	
<p>Evaluerings spørgsmål?</p>	
<p>Dokumentation: (hvad bruger vi?)</p>	
<p>Vurdering og opfølgning:</p>	

Litteraturliste:

Børne- og Socialministeriet. (2018).

"Den styrkede pædagogiske læreplan: Rammer og indhold".

EMU.dk

Danske love:

"Dagtilbudsloven"

Retsinformation.dk

Espen, Jerlang (2018):

"Udviklingspsykologiske teorier"

Gyldendal

Hart, Susan (2020):

"De følsomme relationer – Neuroaffektiv udviklingspsykologi for pædagoger"

Hans Reitzel Forlag

Hart, Susan m.fl. (2020)

"Leg for sjov og alvor -et neuroaffektivt perspektiv"

Hans Reitzels Forlag

Holst Mortensen, Trine og Næsby, Torben (2020):

"Den styrkede pædagogiske læreplan – grundbog til dagtilbudspædagogik"

Dafolo

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling (2016)

"Master for en styrket pædagogisk læreplan"

Emu.dk

Møller Pedersen, Peter & Foged, Brita (2003):

"Tendenser i pædagogisk udviklingsarbejde"

Forlaget PUC

Retsinformstion:

"Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer"

Undervisningministeriet

Smidt, Søren & Krogh, Suzanne (2018)

"Pædagogiske rutiner i dagtilbud"

Dafolo

Thyre Sørensen, Tea (2020):

"Neuropsykologisk Udviklingsleg"

Dafolo